

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΕΤΟΣ Β'. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ Ο Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΕΤΡΟΣ ΑΡΙΘ. 26

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έν τῷ Νομῷ Ρεθύμνης . . . Δρ. 7
Έν τῇ λοιπῇ Νήσῳ καὶ Ἑλλάδι 8
Έν τῷ Ἐξωτερικῷ 10

Δι' ἀγγελίας, διατριβὰς κτλ. δημοσιεύσεις γίνονται ἰδιαίτερα συμφωνίαι μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τυπογραφείου. κ. Α. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΙ

Τὰ χειρόγραφα δημοσιεύμενα καὶ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.

Ἡ "ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ", ΕΥΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΑΥΤΗΣ ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ 1902 ΟΛΒΙΟΝ ΚΑΙ ΕΥΤΥΧΕΣ ΚΑΙ ΕΝΤΟΣ ΑΥΤΟΥ ΤΗΝ ΕΝΩΣΙΝ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ τῇ 5 Ἰανουαρίου 1902

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἐνεκεν ἀσθενείας τοῦ Ἡμετέρου Διευθυντοῦ καὶ Συντάκτου ἐβράδυνεν ἡ ἐκδοσις τοῦ φύλλου δι' ἃ καὶ αἰτούμεθα συγγνώμην παρὰ τῶν ἡμετέρων κ. συνδρομητῶν. (Ἐκ τῆς Διευθύσεως)

Πασιγνωστον τυγχάνει ὅτι ὁ Κρητικὸς λαὸς ἀνέβηκεν μίαν καὶ μόνην ἐλάτρευσεν ἰδέαν τὴν Ἐθνικὴν, ὑπὲρ ἧς καὶ μόνης γεννεαὶ ὁλόκληροι ἐθυσίασαν τὸ ἅγιον αὐτῶν αἷμα καὶ ὑπέστησαν μαρτύρια, ὅτι ὁ λαὸς οὗτος προὔτιμησε πολλάκις τὴν δουλείαν, τὴν τυραννίαν, ἀλλῆς λύσεως προσφερθείσης αὐτῷ ἀπομακρυνομένης τῆς ἐθνικῆς ἰδέας.

Ὅτι ὁ Κρητικὸς λαὸς οὐδέποτε καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς δουλείας διηρέθη πολιτικῶς ἀλλὰ πάντοτε ὡς βράχος ἀκλόνητος ἐπάγη ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς του ἀποκαταστάσεως ἢ ἐλάτρευσε λατρεύει καὶ θάλατρεύει, καὶ ὅτι πάντες ὅσοι καὶ ἂν ἐπειράθησαν νὰ τὸν διαίρεσασιν ἢ τὸν παραστήσωσιν ὡς πολιτικῶς διηρημένον καὶ μὴ ποιοῦντα τὴν Ἐνωσιν εἰς ἰδίᾳ ἀποβλέποντες τέλος, ἐξῆλθον κατεντροπισμασμένοι, καὶ ὅτι ἐν Κρήτῃ δὲν ὑπάρχει ψυχὴ ζωσα μὴ ποθοῦσα τὴν Ἐνωσιν.

Ἄρῳ λοιπὸν ὁ Κρητικὸς λαὸς κατὰ τοὺς χρόνους τῆς τυραννίας δὲν κατορθώθη πολιτικῶς νὰ διαίρεθῇ καὶ ἀρῳ σήμερον διὰ τῆς τοιαύτης ἐπιμονῆς καὶ συμπνοίας του καὶ τῶν ἀγῶνων του κατόρθωσε νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἀπελευθέρωσίν του καὶ νὰ ἀποκτήσῃ Ἡγέτην τοῦ Ἐθνικόν, ἀπόστολον τῆς Ἐθνικῆς αὐτοῦ ἀποκαταστάσεως τὸν Πρίγκηπα τῆς Ἑλλάδος Γεώργιον τὸν ἀρραβῶνα τῆς Ἐνωσεως ὑπὸ τὴν δεξιᾶν πηδαλιουχίαν τοῦ ὁποίου τὸ πλοῖον ὀλοταχῶς βαίνει πρὸς τὸν λιμένα τῆς σωτηρίας, ἢ ὑπαρχῆς πολιτικοῦ κόμματος ἐν Κρήτῃ καὶ κατὰ διάνοιαν μόνον νὰ τὴν φαντασθῇ τις εἶνε αὐτόχρονη ἀνοησία, συκοφαντία ἀναιδεστάτη καὶ ὕβρις, κατὰ τοῦ Κρητ. λαοῦ.

Δυστυχῶς ἐνῶ αὐτὰ ταῦτα τὰ πράγματα πασιφανέστατα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἐν Κρήτῃ πολιτικὸν κόμμα δὲν ὑπάρχει οὔτε ὑπῆρξεν ἄλλ' ἐν μαὶ μόνον τὸ Ἐθνικὸν οὐτινος ἡγεῖται καὶ θὰ ἡγῆται ἡ Α.Β.Υ. ὁ πρόδρομος τῆς Ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως φαίνεται ὅτι Κρητῆτες τινὲς ἴσως καὶ μετὰ ξένων ἐπιτηδεῖσι ἐξ ἐκείνων οἵτινες καὶ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Τούρκων Πασσάδων κατῴρθον χάριν τῶν ἰδίων συμφερόντων προσποιούμενοι αὐτοῖς πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν διὰ νὰ διατηρῶνται ἐν τῇ ἐξουσίᾳ καὶ τοποθετοῦσι τοὺς φίλους τῶν νὰ διαβάλλωσι τοὺς ἀντιπάλους τῶν ὡς ἐπαναστάτας καὶ πολεμοῦντας, οὗτοι, διότι τὴν ὑπαρξίν προσωπικῶν κομμάτων καὶ τότε καὶ νῦν δὲν ἀρνούμεθα οὔτε ἠρνήθημεν καθόσον ἢ ὑπαρχῆς τοιούτων κομμάτων προσωπικῶν εἶνε φυσικὴ ὡς ἐκ τοῦ πολιτεύματος ἢ δημιουργία τῶν ὁποίων οὐδεμίαν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος καθὼ προκειμένου περὶ κατισχύσεως ἐν τῇ ἐξουσίᾳ διὰ τὴν τοποθέτησιν φίλων, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς αὐτὰ ἀκόμη τὰ ἀπολυταρχικῶς κυβερνώμενα Κράτει Ρωσσίαν καὶ Τουρκίαν;

Λέγομεν δυστυχῶς διότι ἡ ἰδέα ὑπάρξεως τοιούτου πολιτικοῦ κόμματος ἐ-

νεφυλογώρησεν οὐ μόνον παρὰ τῆ Κυβερνήσει μας, τῇ Αὐτῇ καὶ Αὐτῷ τῷ Ἀνωτάτῳ Ἀρχοντὶ καὶ αἱ διαβολαὶ καὶ ραδιουργίαι ἐφθασαν μέχρις ἐκεῖ, καθόσον καθὰ διαδίδεται ἡ Κυβέρνησις ἐνῶ ὁ κυρίαρχος λαὸς οὐδεμίαν πολιτικὴν σημασίαν εἰς τὰς Δημοτ. ἐκλογὰς ἀλλὰ καθαρῶς οἰκογενειακὴν τοῦ Δήμου ἔδωκε πολιτικὴν σημασίαν καὶ οἱ φίλοι τῆς μετεχειρίσθησαν πολλὰ μέσα διὰ νὰ ἐπιτύχωσι τοῦλάχιστον τοὺς Προέδρους τῶν Δημοτ. Συμβουλίων τῶν τριῶν πόλεων φίλους των καθὰ δὲ ἐπίσης διαδίδεται ἐν τῇ πόλει μας οἱ φίλοι τῆς διεκέρυττον ὅτι οἱ πολεμιστὰς τὴν ὑποψηφιότητα τοῦ κ. Καλογνήτου ὡς Προέδρου τοῦ Δημοτ. Συμβουλίου Ρεθύμνης πολεμοῦσι τὴν Α.Β.Υ. διότι ἡ Ὑψ. Θέλησις Του εἶνε νὰ ἐπιτύχῃ οὗτος

Καίτοι ἡμεῖς ὡς καὶ πᾶς εὐφρονων ἀδυνατεῖ νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θὰ προέβαινε μέχρις αὐτοῦ τοῦ σημείου νὰ δώσῃ τοιαύτην πολιτικὴν σημασίαν εἰς τὰς ἐκλογὰς ταύτας διότι εἰς τὰ ἀποτελοῦντα αὐτὴν πρόσωπα δὲν ἀρνούμεθα πατριωτισμὸν καὶ οἵτι δὲν θὰ ἀνελάμβανον ποτὲ τοιαύτην βαρεῖαν εὐθύνην καὶ ἀπέναντι τοῦ τοποῦ, καὶ ἀπέναντι ὁλοκλήρου Ἑθνικοῦ παριστάνοντος τὸν τόπον πολιτικῶς διηρημένον εἰς τοὺς ἐχθροὺς μας.

Οὐχ ἤττον φρονοῦμεν ὅτι τοῖς ἐπιβάλλεται καὶ ὡς ἐπισήμου Κυβερνήσεως νὰ διαψεύσῃ διὰ τοῦ κατηγορηματικότερου τρόπου τὴν ὑπαρξίν τοιούτου πολιτικοῦ κόμματος ἐν Κρήτῃ.

Ὅπως ἐπιβάλλεται καὶ εἰς πάντας τοὺς συνετοὺς πατριώτας καὶ πολιτευομένους καὶ τὴν δημοσιογραφίαν νὰ διαψεύσωσι τὴν ὑπαρξίν πολιτικῆς διαίρεσεως ἐν Κρήτῃ, καὶ νὰ παραπέμψωσιν εἰς τὴν κοινὴν περιφρόνησιν καὶ εἰς τὴν ἀρὰν τοῦ ἔθνους τοὺς ὕβριστὰς ἐκείνους οἵτινες διὰ τοιούτων μέσων πειρῶνται πολεμοῦντες τοὺς προσωπικοὺς ἐχθροὺς των νὰ διακυβεύωσι τὴν τιμὴν τοῦ τόπου καὶ νὰ ὑβρίζωσιν αὐτόν, διότι ἂν ἄλλοτι δὲν ἔχομεν νὰ ἐπιδείξωμεν τοῦλάχιστον ὅτι ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους διετηρήσαμεν τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα ἄγνων καὶ ἀλώθητον.

Καίτοι φρονοῦμεν ὅτι κατόπιν τῶν ἐκδηλώσεων καὶ τῆς λατρείας τὴν ὁποίαν ὁ Κρητικὸς λαὸς ἔχει ὑποδείξει μέχρι τοῦδε εἰς τὸν λατρευτὸν Ἡγεμόνα του καὶ τῆς κατὰ τὴν 9 Δεκεμβρίου πλήρους ἀποθεώσεως Του εἰς ἐνδείξιν τῆς εὐγνωμοσύνης διὰ τὰς ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως προσπαθείας καὶ θυσίας του ἡ Α.Β.Υ. οὐδὲ κατὰ διάνοιαν θὰ σκεφθῇ ὅτι ὑπάρχει μίαν καὶ μόνην ψυχὴν μὴ λατρεύουσα Αὐτόν, οὐχ ἤττον ἀναγκαῖον θεωροῦμεν ὅπως διὰ λαοψηφισμῶν ἐκδηλωθῇ καὶ αὐτῇ ἢ πρὸς Αὐτὸν λατρεία καὶ ἡ διάψευσις πάσης τυχόν κακοήθους συκοφαντίας.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Ἐχομεν ὑπ' ὄψιν 3 ἀριθμοὺς τῆς ἀνκρανίστης συναδέλφου «ὁ Κῆρυξ» καὶ ἐξετάζοντες τινὰ τῶν δημοσιευμάτων αὐτῆς ἐκπληττόμεθα καὶ ἀπορούμεν! Ὁμολογοῦμεν ὅτι εὐχαριστήθημεν ἐκ τῆς ἐμφανίσεως τῆς συναδέλφου, καθ' ὅσον αὐτὴ διερμηνεύουσα τὰς γνώμας τοῦ κ. Βενιζέλου περιεμένομεν νὰ ἐπιτύχῃ ὡς εἰς πολλὰ σκοτεινὰ σημεῖα τῆς πολιτικῆς τοῦ κυρίου τούτου καὶ νὰ διαφωτίσῃ τὸ

κοινὸν καὶ περὶ τῆς πορείας τοῦ τῶς συναδέλφου του καὶ συνεπεθύνου Συμβούλου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, περὶ τοῦ ὁποίου πολλὰ ἐλάληται εἰς τὸ α. φύλλον, καθ' ὅσον μάλιστα ἐφραίνεται ὑποσχόμενος νὰ νοουθετήσῃ καὶ ἄλλους περὶ τοῦ τρόπου τῆς πολεμικῆς κατὰ τοῦ εἰρημένου Συμβούλου καὶ νὰ καταδείξῃ μίαν ἐκάστην τῶν πράξεων του ὡς ἀφορώσαν ἀτομικὸν μόνον συμφέρον καὶ οὐχὶ γενικόν, τὸ ὁποῖον ὢν ἄλλος Προκρούστης ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Σύμβουλος συνηθίζει νὰ συστῆλλῃ καὶ νὰ διαστέλλῃ ἀναλόγως τῶν ἰδιαίτερων βλῆψεων του. Μετὰ τοιαύτας ἐλπίδας ἡμεῖς τοῦλάχιστον μετ' ἀνακουρίσεως εἶδομεν τὴν ἐμφάνισιν ἐφημερίδος, ἐξ ἧς πολλὰ ὀφελούμεθα, πολλὰ θὰ ἐδιδάσκόμεθα καὶ ἐμνησθόμεθα Ὁμολογοῦμεν ἐν τούτοις ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε τελείως ἀπεγοητευθῆμεν. Ἀρίνοντες τὰ λοιπὰ δι' ἄλλην φορὰν ἐξετάζομεν νῦν μόνον τὸ ἐξῆς διάφορον τοῦ «Κῆρυκος».

Εἰς τὸ 2ον ἀρθρον ἐγράφη ἐν μόνον τοιοῦτον κροῦσμα (ἀπρεπείας) ἐσημειώθη. Διαδηλωτῆς τις ἐν εὐθυμίᾳ διατελῶν, ἤρπασε τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς διεδύσει τινὲς, ἐξερχομένου ἐκ τοῦ Τζαμίου καὶ ἐρριψεν αὐτὸ εἰς τὸ Τζαμίον... Εἰς δὲ τὸν 3ον ἀριθμὸν τοῦ αὐτοῦ «Κῆρυκος», ἀπαντῶν εἰς συναδέλφους Ἐρημερίδας ἐν Χανίοις ἐκδιδομένης καὶ δικαιολογούμενης λέγει. ... «ἡ εἰδησις ἀνεγράφη ὅχι ὅσον κυρίως διὰ νὰ καταγγελοῖ ἡμεμονωμένη αὐτὴ πράξις, ὅσον διὰ νὰ ἐξαρθῇ τὸ εὐχάριστον ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν γεγονός ὅτι ἔληξεν ἱπέτος αἱ ἀπρεπείαι, εἰς ἃ ἄλλοτε περιεπιπτόντινες τῶν ἑορταζόντων. Θέλοντες δὲ νὰ ἐξάρωμεν τὸ γεγονός τοῦτο, ἐθεωρήσαμεν καθήκον ἡμῶν νὰ σημειώσωμεν τὴν εἰς γῶσιν ἡμῶν περιελθούσαν μίαν ἐξίρησιν, ὅπως τὴν καυτηριάσωμεν διὰ δύο λέξεων. Οὗτω πράτοντες καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν συνεμμορροῦμεθα καὶ πρὸ τοῦ πολλοῦ παρείχομεν ἐν διδασκαλίᾳ περὶ τῆς ἐκτιμήσεως, ἢν τοιαύται πράξεις εὐρίσκουσι π α ρ ἃ τῇ ὀρθοφρονούσῃ κοινῇ γνώμῃ». Λοιπὸν με τοιοῦτον τρόπον νομίζετε, κύριε συντάκτα τοῦ Κῆρυκος, ὅτι ἐξυπηρετεῖτε τὰ γενικὰ τοῦ τόπου συμφέροντα; Μὲ τοιαύτην δημοσιογραφίαν νομίζετε ὅτι καθίστασθε ὁ διδάσκαλος τῆς κοινῆς καὶ ὁ τέταρτος παρῶν τῆς Κυβερνητικῆς μηχανῆς.

Σὲ προκαλῶ νὰ μοῦ εἴπῃς τοιοῦτον δημοσίευμα πρὸς τοῦτον σκοπὸν κατεχωρήσατε καὶ εἰς δύο φύλλα ἀναφέρατε; Κεῖ ποῖαν πραγματικὴν ὠφέλειαν δύνασθε νὰ διακρίνητε, ὅταν δημοσιεύητε διάφορα, τὰ ὁποῖα ἄγνωστα εἰς τοὺς πολλοὺς καὶ οὐχὶ γενικοῦ ἐνδιαφέροντος πρόκεινται τὴν ἐπομένην τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἔλαβον χώραν νὰ καλυφθῶσιν ὑπὸ τῆς λήθης, χωρὶς ἐκ τούτου οὐδένα νὰ διατρέξῃ κίνδυνον οὔτε ἡ δημοσιὰ ἀσφάλεια οὔτε τὸ γενικὸν συμφέρον τῆς Κρητικῆς Πολιτείας; Ἄλλὰ σεῖς τί θέλετε νὰ ἐπιτύχητε διακομπεύοντες τὸ ἀσήμνον γεγονός; Ἐπιδιώκατε νὰ διαθέσητε ὑπὲρ ἡμῶν εὐμενῶς φανατικούς; Ὁθωμανοὺς ἐπιδεικνύοντες εἰς αὐτοὺς δῆθεν προσηλυτικὸν ἐνδιαφέρον; Ἡ θέλετε νὰ ἐξερεθίζητε φανατικούς; Ὁθωμανοὺς καὶ νὰ φέρητε εἰς σύγκρουσιν δύο στοιχεῖα ὑποδαυλίζοντες παλαιὰ μίτη, ἀναξύνοντες ἀνεπουλώτους πληγὰς καὶ διαθέτοντες κακῶς τὸ Ὁθωμανικὸν στοιχεῖον κατὰ τοῦ Χριστιανικοῦ, ἅτινα θυμαστικῶς διάγουσι μετὰ τὴν νέαν ἀποκατάστασιν καὶ εἰρηνοκατατάξιν συμβίωσιν! Πᾶν ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν ἐν ᾧ ἔχετε κάκιστα πράττεται τοιαῦτα γράφοντες; Ἄλλὰ τις τῶν Ὁθωμανῶν παρεπονέθη ποτὲ κατὰ τὴν διακρούσαν 3τάξιν ὅτι δὲν ἀπολείπει προστασίας τιμῆς ζωῆς καὶ περιουσίας; Τίς, ἐρωτῶμεν τὸν τῶς Σύμβουλον ἐπὶ αἷς Δικαιοσύνης νὰ μᾶς εἴπῃ, τίς ὀθωμανὸς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἡλίου ζήτων ἀπὸ τὴν δικαιοσύνην ἢ ἀπὸ τὴν Α.Β.Υ. προστασίας τοιαύτην; Ἡτις ὢν Ὁθωμανὸς ὑπέβαλε κἂν παράπονον μεροληψίας καὶ καταπίεσεως ἀπὸ τοῦ εὐχριστιανικοῦ; Ἡμεῖς ἐν μόνον

γνωρίζομεν ὅτι ὅλοι οἱ ἐντιμοὶ Ὁθωμανοί, οἱ νοικοκυραῖς καὶ φυλῆσοχοι εἶνε κατεβουσιασμένου ἀπὸ τὴν προστασίαν ἢν τοῖς παρέχει ἐν πᾶσιν ἡ Α.Β.Υ. καὶ ἀπὸ τὴν εὐνομίαν ἧτις βασιλεύει καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀρ' ἧς τὸ κρητικὸν ἔδαφος ἐπάτησεν Ἑλλήν. Ἡγεμονίδης.

Λοιπὸν δὲν νομίζετε ὅτι ὠφέλιμος θὰ σοῦ εἶνε μίαν συμβουλήν διδομένη εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ δημοσιογραφικοῦ σου σταδίου, νὰ παύσης δηλονότι ὑποκινῶν ἔχθραν μετὰ τῶν συνοικων στοιχείων διὰ τοιούτων δημοσιευμάτων; Διότι ἡμεῖς καὶ πάλιν σὲ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς εἴπῃς ὅταν ἀποκαλῆς τὴν ἀνω πρᾶξιν ἐνὸς ταραξίου, ἐνὸς ζωηροῦ χωρικοῦ εὐθυμοῦντος, ἢ ἴσως καὶ τελείως μεθυμένου, ἀπρεπῆ καὶ ἀτοπον ἀξίαν δὲ στηλιτισμοῦ καὶ κοινῶς περιφρονησεως καὶ τὴν θέσεις εἰς ζήτημα περιοσῆς καὶ τὴν κάνεις ἀντικειμένον δημοσιογραφικῆς συζητήσεως πῶς θ' ἀπεκάλεις τὴν πρᾶξιν ἐκείνην τοῦ ἐν Χανίοις Ὁθωμανοῦ, ὅστις ἐν ὄψι Ραμαζανίου κατὰ τὸ 1895 διαβαίνων ἀπὸ Καλέ—Καπισαὶ καὶ συναντήσας δυστυχῶν χωρικόν, Μπρασιδάκη τινά, ἐλθόντα ὅπως αἰ γοργῆς τρόφιμα διὰ τὴν οἰκογενεῖάν του, φορτωμένου δὲ τὴν προμήθειαν τῶν τέκνων του ἐβόρνευσε τοιοῦτον ἐμπήσας ἐπανειλημμένω τὴν μάχαιράν του εἰς τὸ στήθος τοῦ αὐτοῦ οἰκογενειάρχου ἐνώπιον μάλιστα τῶν ὀργῶν καὶ τῆς ἐξουσίας διὰ μόνον τὸν λόγον ὅ ῥηθεις χωρικός ἀπροσέκτως τοῦ ἐπάτησε δῆθεν τὸ κάλον ἐν ὄψι νηπιείας καὶ θρησκευτικῆς τοῦ εορτῆς.

Σὲ προκαλῶ νὰ εἴπῃς τί ἀποπὸν πραγματικῶς ἔλαβε ἐπὶ τριετίαν ὅλην ἀπὸ λαόν, ὅστις ἐορτάζων τὴν ἀπελευθέρωσιν του κατόπιν μακροῦς δουλείας, κατόπιν ἐρημώσεων κατόπιν σφαγῶν καὶ μεγίστων καταστροφῶν ἐδικαιοῦτο νὰ ἐκφράσῃ καὶ παράπονον τι κατὰ τοῦ χθεσίου σφαγῆος του; Τίς ἄλλος λαὸς ὑπὸ τοιαύτου συνθήκας εὐρισκόμενος θὰ διῆγε τοσοῦτον νομοταγῆ καὶ θαυμασιωτάτην πορείαν, καὶ τίς ἄλλος τόσα ὑποστά; πρόσφατα θὰ ἐρριπτε πέπλον λήθης καὶ ἀμνηστικῶς θὰ ἐδείκνυτο πρὸς τοὺς χθῆς, ἐπὶ ἀδικούντας τὸν πρὸς τοὺς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀπαγχονίζοντας αὐτόν, ἀθῶον αἷτα καὶ πρὸς τοὺς σφαγῆς καὶ δολοφόνους του; Τίς λαὸς ἐν ὅλη τῇ Εὐρώπῃ θὰ ἔδιδε τοιαῦτα διέγματα ἀμνησικαίας καὶ ἐπιτιμοῦ πρὸς τοὺς τεταπεινωμένους σφαγῆς του καὶ δῆ ἐν ὄψι ἐκδηλώσεως πανδηλοῦ χαρῆς; Τίς λαὸς ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέχρι τοῦ ἑσποδύτου καὶ κακούργου, ἐθνικῶν ἀγῶν εορτῆν, θὰ εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ μίαν μόνον παρεχόμεναι παισιαστικὴν πρὸς ἐκείνους οἵτινες εἶνε βέβαιοι ἐκτὸς τῶν κακῶν προηγουμένων δὲν ἔχουσι καὶ τὴν αὐτὴν ἰδέαν καὶ τὸ αὐτὸ φρόνημα ἐθνικῆς ἀποκαταστάσεως; θέσατε ἐν τῇ θέσει τοῦ Χριστιανοῦ, Κρητὸς εὐθυμοῦντος κατὰ τὴν ἐθνικὴν του ἐορτῆν ἀπέναντι Ὁθωμανοῦ, οἰονόηποτε Εὐρωπαῖον ἢ ἄθρονον ἐν γένει πεπολιτισμένον ἐκδηλοῦντα χαρῆς αἰσθημάτων δι' ἐθνικὴν ἰδέαν, καὶ παρ' αὐτὸν ἀπλοῦν πολίτην ἄλλον ἔθνοθ μὴ φυλίου, χωρὶς μάλιστα νὰ ὑπολογίσητε τὸ προηγούμενον παθητικὸν τοῦ Ὁθωμανοῦ ἀπέναντι τοῦ Χριστιανοῦ Κρητὸς, καὶ συγκρίνατε διὰ νὰ ἴδητε τὴν διαφορὰν; Ἐξετάσατε τὸ τί συμβαίνει πολλάκις μετὰ τῶν πληρωμάτων ναυτικῶν διαφόρων ἐθνικοτήτων συνακτωμένων ἐν εὐθυμίᾳ καὶ συγκρίνατε τὰ κατ' ἐκείνους πρὸς τὰ τῶν Κρητῶν καὶ συμπεράνατε ὅτι θέλεται καὶ εἰπῆτέ μας εὐληκρῶς τὴν γνώμην Σας.

Ἡμεῖς συνιστῶντες σοὶ κύριε πραγματικῆ, συντάκτα τοῦ Κῆρυκος, ἀλλὰ ἄλλην προφορμῶτος πολιτικῆς πορείας, καὶ ὑπενηθιμότης σοὶ ὅτι τὰ καθ' ἡμᾶς διδασκτικὰ σου ταῦτα δημοσιεύματα ἐμεταλλεύονται καὶ Ὁθωμανοὶ ἀνταποκριταὶ τοῦ φερέματος τῆς Μεσοβείας καὶ ἑτεροὶ ἀλλογενοῦντες ἐχθροὶ μας καὶ πολέμοι τῆς ἐθνικῆς μας ἀποκαταστάσεως, καὶ ὅτι ἐκ τούτων ἀτλοῦσιν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ